1851. No. 104.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 30 DECEMBER.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Zaturdag den 27 December 1851, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,30.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 210,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 210,00.

Leeuwarden, den 27 December 1851.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 25 December.

Lord *Palmerston* heeft zijn ontslag genomen als minister voor buitenlandsche zaken, en als zijn opvolger is benoemd lord *Granville*. Ten aanzien van hetgeen onmiddelijk aanleiding gegeven heeft tot het besluit van den eerstgenoemden staatsman, om zich juist in deze oogenblikken aan het bestuur te onttrekken, zijn verschillende geruchten, of gissingen, in omloop, maar is tot dus ver niets uitgelekt, waarop staat te maken is. In den laatsten tijd was herhaaldelijk gesproken van verschil van gevoelen tusschen hem en sommige zijner ambtgenooten; doch *de Times* verklaart, dat deze wijziging van het Bewind haren grond niet heeft in persoonlijke bedenkingen, noch in overwegingen van partijzuchtigen aard, maar dat zij is voorgeschreven door een dringend besef van pligt en noodzakelijkheid. Datzelfde blad. (hetwelk den nu afgetreden minister dikwerf scherp bestreed) voegt er bij: »Wij twijfelen er niet aan, of de natie zal deze verandering beschouwen als eene *opoffering*, niet overhaast noch ondoordacht voor het algemeen welzijn gedaan." Algemeen houdt men het er echter voor, dat de eigenlijke oorzaak gezocht moet worden in de toenemende verwijdering tusschen ons gouvernement en de overige Europesche mogendheden. Die bewindsman bad de oude staatslieden van Europa vijandig en wantrouwend jegens zich gestemd; ons gouvernement bezat geene wezenlijk vriendschappelijkgezinde bondgenooten, en ook bij de liberale partij hier te lande was het vertrouwen op hem zeer geschokt door de goedkeuring, die hij aan de jongste Fransche revolutie hechtte. In dezen staat van zaken moeten zijne ambtgenooten, hunne verantwoordelijkheid jegens de Kroon en de Natie beseffende, begrepen hebben, dat lord *Palmerston* het bestuur der Buitenlandsche Zaken niet langer houden kon. Uit het officiële dagblad blijkt thans, dat lord *Palmerston* den Maandag gehouden kabinetsraad niet heeft bijgewoond. Naar men verneemt, heeft hij in den ochtend van dien dag zijn ontslag aan den eersten minister, lord *Russell*, ingezonden, en heeft deze laatste, na den afloop van den kabinetsraad, zich naar Windsor begeven, om aan H. M. het gebeurde mede te deelen. De nieuwe minister, lord *Granville*, bekleedde tot dus ver de betrekking van vice-president van den Raad van Koophandel; hij is een man van betrekkelijk jeugdigen leeftijd, maar zijne bekwaamheden worden algemeen geroemd.

— Het te Manchester gevestigde genootschap van voorstanders eener parlementaire hervorming heeft eergisteren eene vergadering gehouden, ten einde te beraadslagen over het onlangs gemelde besluit van den minister *Russell* om de deputatie, die hem een adres wenschte te overhandigen, waarin op eene breede hervorming werd aangedrongen, niet te ontvangen. Deze weigering van den minister heeft tot scherpe aanmerkingen aanleiding gegeven, en men heeft eene verklaring goedgekeurd, waarin de redenen, welke hij voor zijn besluit had opgegeven, als onvoldoende verworpen worden. Voorts is besloten tot het openen van eene inschrijving om een fonds bijeen te brengen tot bevordering van eene meer algemeene beweging onder de bevolking ten gunste van eene uitbreiding van het stemregt.

— Onze *Times*, welke tot dus ver de jongste Fransche revolutie op scherpen toon veroordeelde, begint eene meer verzoenende taal daarover te voeren. Dit blad volhardt bij zijne afkeuring van het gewelddadig omverwerpen der Constitutie; het blijft er aan twijfelen, of het nieuwe gouvernement, hetwelk op de schending van het staatsverdrag en op militair despotismus gegrond is, duurzaam en heilrijk voor het land zal wezen, en houdt het nog geenszins voor zeker, dat *Lodewijk Napoleon*, na dat hij in het slechtste gedeelte van zijne onderneming gelukkig geslaagd is, zijne tegenwoordige militaire alleenheersching zal wijzigen en acht geven op de stem en de belangen der natie; — maar het verklaart tevens, dat het dien Vorst niet vijandig gezind is. »Wij hebben (dus besluit het zijne redenering over de Fransche zaken) bij den laatsten gewelddadigen overgang van magt veel gezien, dat ons, als burgers van een vrij land, de staatkunde van *Lodewijk Napoleon* doet wantrouwen; maar, indien de op eene verkeerde wijze door hem verkregene magt later voor betere doeleinden gebezigd wordt, dan zullen wij hem de verdiensten, die daaraan verbonden zijn, niet betwisten."

— In de particuliere correspondentie uit Parijs, welke een onzer ministeriële bladen heden mededeelt (en welke doorgaans zeer ten voordeele van *Lodewijk Napoleon* luidt) wordt gemeld, dat verscheidene Engelsche bewoners van die stad vrees beginnen te koesteren, dat de President, ten einde zijne populariteit bij het leger en bij de bevolking te handhaven, eene krachtige, zoo niet dreigende houding tegen Engeland zal aannemen, als het ware om voldoening te bekomen voor de behandeling, die zijn oom (de Keizer) van die Mogendheid ondervonden heeft. Dit denkbeeld wordt echter door den bedoelden correspondent stellig verworpen, zoo wel op grond van de persoonlijke vredelievendheid van *Lodewijk Napoleon*, als uit aanmerking van zijne voorzigtigheid, die hem gewis zou doen inzien, dat een oorlog met Engeland voor hem geene minder heillooze gevolgen zou hebben, dan die welke in der tijd zijn oom daarvan ondervonden heeft.

— Met berigten uit Lissabon van den 19 dezer, is hier de aanspraak ontvangen, waarmede de Koningin van Portugal den 15den de zitting der nieuwe Cortes geopend heeft. In dat stuk verklaart H. M., dat zij op de ondersteuning van deze Vergadering vertrouwt, bij het voltooijen van het werk van hervorming, hetwelk door de natie ondernomen en door Haar met hartelijken bijval opgevat is; dat zij, terwijl de herziening van de grondwet eene noodzakelijkheid was geworden, door de hoogste wet, te weten die van 's lands veiligheid, verpligt is geweest, zich eene buitengewone magt aan te matigen voor de regeling van de noodige verkiezingen, omdat de Cortes, in den bestaanden toestand der zaken, daartoe buiten magte waren, dat nu aan de alzoo gekozene nieuwe volksvertegenwoordigers het ontwerp eener gewijzigde constitutie zal worden voorgedragen, hetwelk de strekking heeft, om betere waarborgen voor de vrijheid van de representative monarchie vast te stellen, dat de Kroonprins, zijne meerderjarigheid bereikt hebbende, de constitutie, welke hij, als haar zoon en als de kleinzoon van *D. Pedro IV*, zal handhaven, te midden der cortes plegtig bezweren zal.

Wat 's lands geldmiddelen betreft, verkondigt H. M., dat de noodzakelijkheid opofferingen van allen gevorderd heeft; dat de uitgaven bij voortduring verminderd zullen worden, en het finantiële stelsel zoodanig gewijzigd, dat de beambten en de staatsschuldeischers er zeker van kunnen wezen, dat zulke gevoelige opofferingen nooit weder noodig zullen wezen; dat het belastingstelsel herzien zal worden; dat de middelen van gemeenschap uitgebreid en verbeterd zullen worden, en daartoe in de eerste plaats een ontwerp zal worden aangeboden voor het maken van een spoorweg (naar Madrid), om Portugal met de overige landen van Europa te verbinden.

— Op de Missisippie en daarin loopende wateren, stoomden in het voorjaar 1849, 572 stoombooten, metende 118,655 tonnen en in aanbouw kostende meer 13 millioenen gulden. Men weet, dat die stoomboot-vaart vele ongelukken oplevert, immers in 1848 gingen er binnen twaalf maanden 59 booten verloren, dus elke week gemiddeld meer dan één. Behalve de 245 menschen, die daarbij om het leven kwamen, veroorzaakten die ongelukken een verlies aan eigendom van $1\frac{1}{2}$ millioen gulden; het passagiersgoed dat daarbij verloren ging, is daaronder nog niet begrepen. Uit eene opgave van zekeren heer *Burke* bij het congres ingeleverd, bleek, dat er van 1830 tot 1847, op de werven in het westen van Amerika, 1915 stoombooten zijn gebouwd, waarvan 198, alleen door het springen der ketels, verongelukten. — »Hierdoor — zegt een Amerikaansch tijdschrift — is het zoo ver gekomen, dat er menschen zijn, die elk ander middel van vervoer voor dat der stoombooten verkiezen, en zich nog liever te midden van een veldslag wagen, dan op eene boot stappen in het westen des lands gebouwd.

PARIJS, den 26 December.

Ofschoon de uitslag der verkiezingen over geheel Frankrijk nog niet bekend is, kan men thans reeds met zekerheid aannemen, dat de Prins *Lodewijk Napoleon* ongeveer twee millioen stemmen meer op zich zal vereenigen dan in 1848. De uitslag der stemming van 83 departementen, waarvan 45 definitief, is als volgt: *ja* 6,697,000, *neen* 789,000.

Hoewel men op het Elysée op eene meerderheid rekende, overtreft echter de uitkomst aller verwachtingen. Zoo men verneemt, zal op 1 Januarij 1852 een *Te Deum*, tot viering van deze gebeurtenis, te Parijs, en ook waarschijnlijk in alle groote steden van Frankrijk, plaats hebben.

— Bij het leger hebben talrijke bevorderingen plaats gehad; al de militaire chefs, die zich bij het onderdrukken der laatste troebelen hebben onderscheiden zijn van generaals tot divisie-generaals verheven. Ook zijn weder nieuwe benoemingen bij het Legioen van Eer gedaan, onder anderen is de moedige geestelijke van Nôtre Dame *de Cluny*, die in weerwil van zijnen 70jarigen ouderdom, de demagogen dier plaats getrotseerd en tot bedaren gebragt heeft, tot ridder dier orde benoemd. Genoemde geestelijke vertoonde zich aan de oproermakers, toen deze den sleutel van het kerkgebouw eischten, ten einde de alarmklok te luiden; zeide dat hij dien sleutel niet geven zou tot hun misdadig doel en voegde daaraan nog eenige vermaningen toe, welke dit gevolg hadden, dat de oproermakers tot bedaren kwamen en de plaats geheel bevrijd bleef van de rampen, welke zoo vele gemeenten van Frankrijk na den coup d'état teisterden.

— Bij een besluit van den President, in den *Moniteur* afgekondigd, is eene som van vijf millioen aangewezen tot vergoeding der schade, aan de eigendommen gedurende de gevechten alhier van Februarij en Junij 1848 toegebragt.

Ook zijn bij een ander besluit van den President de noodige bepalingen vastgesteld voor de uitvoering der wetten van 30 April 1849 en 11 Julij 1851, waarbij de oprigting van banken in de Fransche kolonien vastgesteld is.

— De *Constitutionnel* en de *Patrie* wachten den einduitslag der stemopneming niet af, om den zegezang aan te heffen. Het eerstgenoemde blad betoogt dat de nu afgeloopen volksstemming het bewijs levert, dat de meerderheid der Wetgevende Vergadering, hoewel door het algemeen stemregt gekozen, niet de denkwijze van de meerderheid des lands uitdrukte, en dat de verkiezing van den heer *Lodewijk Bonaparte* thans niet, en derhalve evenmin in 1848, aan de ondersteuning der monarchale partijen is te danken. De *Patrie* ziet in de volksstemming eene plegtige verklaring, dat de voorstanders van het voormalige evenzeer als de revolutionnairen in Frankrijk afgedaan hebben en dat de natie beiden verwerpt. Een onpartijdig beoordeelaar zegt: »Het overgroote aantal stemmen voor den President uitgebragt, verbaast en beschaamt vooral degenen, die nog in grooten getale, wat er ook gebeurd zij, aan de gevallen vorstelijke geslachten gehecht gebleven waren, doch het bewijst, dat er in Frankrijk iets is, magtiger dan gehechtheid en hartstogten, te weten de *vrees; zij* heeft die veelkleurige menigte, welke door twisten over afgetrokken beginselen verdeeld werd, vereenigd en haar voor den President, tegen de volksberoerders doen stemmen. Het is de vrees, het verschrikkelijk vooruitzigt op een moord- en plunderjaar, op de oprigting eener democratische en sociale republiek, welke deze onzagwekkende uiting van den wil der natie heeft te weeg gebragt. Het schijnt haast, dat ons land onvermogend is iets groots tot stand te brengen, zoolang het zijne volle bedaardheid en vrijheid van wil heeft; het is telkens onder de levendigste beweging der gemoederen, dat het eene daad van oppergezag verrigt en een beslissenden stap doet. Trouwens, het ligt misschien ook niet in den aard der zaken, dat de volken in bedaarde stemming en na alles gewikt en gewogen te hebben, een besluit nemen. Hoe het zij, de verschijning van het spook der regeringloosheid was genoeg, om Frankrijk voor den President de grootste meerderheid van stemmen te doen uitbrengen, die ooit het hoofd van een Staat verworven heeft. Het is gebeurd, dat een geheel leger eenen generaal tot Keizer uitriep, maar hier is het de vereenigde stem der burgerlijke en der militaire bevolking, die het geweld met wettigheid bekleedt. Moge het eerste feitelijke en nu ook gewettigde bewind zijnen tijd uithouden! tien jaren vrede zouden voor Frankrijk zoo heilzaam zijn!"

— Het gerucht dat het gouvernement zou bedacht zijn op eene wijziging van het belastingstelsel, vooral strekkende tot voldoening aan wenschen der lagere volksklassen, houdt stand. Het wordt op nieuw door de gouvernementsbladen wedersproken.

In de laatste dagen vóór de volksstemming is in de meeste departementen van overheidswege eene telegraphische dépêche bekend gemaakt, inhoudende dat de geldboeten opgelegd wegens overtreding der verordeningen op het boschwezen, houtdieverij enz., door den minister van finantien geheel kwijtgescholden waren.

's GRAVENHAGE, den 27 December.

In de avond-zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Woensdag jl. heeft de vergadering aangenomen:

het ontwerp van wet op de Middelen tot bestrijding der uitgaven, begrepen in de staatsbegrooting van 1852 met 32 tegen ééne stem, zijnde die van den heer *van Sasse van Ysselt;*

de wets-ontwerpen houdende bekrachtiging van provinciale belastingen; hebbende alleen de heer *van Nispen van Pannerden*, zich verklaard tegen die betrekkelijk de provincien Gelderland, Zuid-Holland, Utrecht, Friesland, Drenthe en Limburg.

Door de betrokken commissie van rapporteurs is vervolgens verslag uitgebragt omtrent het wets-ontwerp tot bekrachtiging van eenige artikelen van het tusschen Nederland en Belgie gesloten verdrag van handel en scheepvaart.

De vergadering is toen overgegaan tot de behandeling van het wets-ontwerp betrekkelijk het tusschen Nederland en Pruisen gesloten verdrag tot wering van den sluikhandel, waarvan de voortzetting bepaald is op heden voormiddag, wanneer dat ontwerp is aangenomen met 26 tegen 4 stemmen. *Tegen* de heeren: *d'Ablaing van Giesenburg, van Rijckevorsel, Beerenbroek* en *van Foreest.*

Aan de orde zijn de discussiën over het tractaat met Belgie.

De heer *van Beeck Vollenhoven*, stelt als motie van orde voor, dat de beraadslagingen onbepaald zullen worden verdaagd tot dat men de zekerheid hebbe, of de voordragt in Belgie al dan niet de goedkeuring der wetgevende magt heeft erlangd.

De minister van buitenlandsche zaken merkt op, dat, even als de beraadslagingen over het tractaat in de Tweede Kamer in comité hebben plaats gehad, hij in overweging geeft, om thans evenzeer in comité over te gaan. Dienovereenkomstig wordt besloten.

Na eenige discussie is de motie van den heer *van Beeck Vollenhoven* aangenomen met 31 stemmen tegen één (den heer *van Wessem*.)

Daarna is de Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Uit de memorie van toelichting, welke is gevoegd geworden bij het voorstel, door de heer *de Fremery* en negen andere leden, in de Tweede Kamer

der Staten-Generaal ingebragt, en waarbij bepaaldelijk de afschaffing wordt voorgedragen van de belasting van den accijns op het geslagt, wat betreft de schapen en varkens, met den eersten October van het aanstaande jaar 1852, blijkt, dat de voorstellers zich genoopt hebben gevonden tot het indienen dezer voordragt, door de veronderstelling, dat de wenschelijkheid, ja de noodzakelijkheid eener afschaffing van de belastingen, welke op de meest noodige levensmiddelen drukken, nog niet genoeg door den minister van finantien wordt gevoeld; — dat het onzeker is, of de minister aan de deswegens geuitte wenschen, zal toegeven; terwijl zij, aan den anderen kant, overtuigd zijn, dat het sedert lang een ernstig verlangen der bevolking is, om van deze belastingen, nog daarenboven hatelijk door de aan derzelve heffing verbondene formaliteiten, te worden ontslagen, en zij begrijpen, dat het niet voldoen aan de deswegens gedane stellige beloften, bij den tegenwoordigen gunstigen staat der geldmiddelen, een misslag zoude wezen, welke later als schadelijk in zijne gevolgen zoude moeten worden beschouwd.

Het oogmerk der voorstellers is eene vermindering van den prijs van het spek en het schapenvleesch, ten behoeve der arbeidende en minvermogende klassen, en de vereenvoudiging der bestaande formaliteiten voor den accijns van het geslagt. In den regel moet degeen, die aan accijns onderworpen vee wil slagten, zich tweemalen naar het kantoor van den ontvanger begeven; eerst om schatting te vragen; naderhand om den accijns te voldoen, terwijl de schatting zelve nog menigvuldige bezwaren oplevert. Om daaraan te gemoet te komen, wordt de eigene aangifte der waarde van het te slagten vee als regel aangenomen, en wordt bij de voordragt, in het belang der schatkist, voor het benaderen door de ambtenaren eene verhooging van tien ten honderd gevorderd.

Tot betoog van de wenschelijkheid, dat aan hunne voordragt gehoor moge worden verleend, hebben de voorstellers gewezen op hetgeen in de laatste jaren, omtrent eene eventueele intrekking of vermindering van belasting, is gebeurd. Zij hebben daarbij gewezen op hetgeen van de zijde der Regering is verklaard, bij de voordragt der wet tot intrekking der schaalregten, in Febr. 1847, ten aanzien van eene zoo al niet geheele, dan toch trapsgewijze afschaffing van de belasting op het gemaal; op eene verklaring van de Regering, bij de overweging der begrootings-wetten voor 1848 en 1849, dat er werkelijk een ontwerp op de afschaffing van de belasting van het gemaal van de rogge in overweging was genomen; op de verklaring van den tijdelijken voorzitter van den raad der ministers, in Maart 1848 afgelegd, houdende, dat zoo al niet eene geheele afschaffing, dan toch eene vermindering of wijziging van de accijnsen op gemaal en geslagt in de eerste plaats in aanmerking zoude komen, ten einde de op de ingezetenen drukkende last te verligten; op de voordragt, die werkelijk in 1849 tot wijziging van den accijns op geslagt en gemaal is ingediend, en welke in 1849 is gevolgd door eene nieuwe voordragt tot wijziging van den accijns van het geslagt, wat betreft de schapen en de varkens.

De voorstellers vermeenen, dat uit een en ander duidelijk blijkt, dat sedert jaren bij de Regering de overtuiging gevestigd is van de noodzakelijkheid eener vermindering der belastingen, die op de meest noodige levensmiddelen drukken. Zij erkennen, dat de overweging daarvan had kunnen leiden tot het indienen van een voorstel van nog ruimere strekking, maar verklaren, dat beweegredenen, naar hun inzien van gewigtigen aard, hen hebben genoopt, om zich bij het onderwerpelijke te bepalen. Zij doen daarbij opmerken, dat de voorname, zoo niet uitsluitende reden, waarom de gedane voordragten niet tot wet zijn gemaakt, gezocht moet worden in het groot bezwaar, om andere belastingen in plaats te stellen voor die, welke met wilde afschaffen; dat het niet onbekend is, dat de voorgedragene belasting op de renten van kapitalen bij vele leden en ook bij de meerderheid der rapporteurs bedenkingen heeft ontmoet; dat zij het derhalve geraden hebben geoordeeld, om hun voorstel, welks goedkeuring zij, in het belang der Regering, der Kamer, en ook van den Staat, zoo wenschelijk oordeelen, niet aan al te ongunstige kansen te moeten bloot stellen, en daarbij van oordeel zijn, dat de staat der geldmiddelen de voorgestelde afschaffing kan lijden, zonder de invoering van andere belastingen daartegenover te stellen.

LEEUWARDEN, den 29 December.

Door Z. M. is op het daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend aan den heer *W. J. J. D.* baron *thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg*, als burgemeester (grietman) van de gemeente Doniawerstal.

— Met primo Januarij e. k. zal de postbode-loop in de gemeente Dantumadeel uitgebreid worden; dientengevolge zal de bedoelde dienst met inachtneming overigens der vroeger bepaalde uren van vertrek en terugkomst te Dokkum, worden uitgevoerd als volgt: van *Dokkum* over *Driesum*, *Wouterswoude*, *Dantumawoude*, *Murmerwoude*, *Akkerwoude*, *Rinsumageest*, *Sijbrandahuis* en *Oudsijl*, terug naar *Dokkum*.

— Wij hebben ontvangen het prospectus van een nieuw maandschrift get. *de Gids voor de Provinciale en Plaatselijke Besturen*, Tijdschrift voor het Staatsregt in Nederland, uit te geven door mr. *J. H. G. Boissevain*. Volgens het plan van den bewerker zal dit Tijdschrift worden: »eene doorloopende aanteekening op de verschillende staatsregterlijke wetten; een leidsman voor den provincialen en plaatselijken wetgever; eene volledige verzameling van regterlijke en administratieve uitspraken benevens van alle beschikkingen en verordeningen, die op de toepassing dier wetten van invloed kunnen zijn; alles door bruikbare registers onder het bereik van een ieder gebragt.” Eene aandachtige lezing van den prospectus geeft de overtuiging, dat eene zoodanige onderneming, allezins nuttig kan zijn, waarom dit Tijdschrift belanghebbenden hoogst welkom zal zijn. De uitgave geschiedt bij gebr. *Campagne* te Tiel.

— Uit een staat van de op 15 December 1851 in de entrepôts te Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht en Middelburg aanwezige hoeveelheden der hierna vermelde goederen, blijkt, dat op genoemd tijdstip aanwezig waren van asschen: (pot- en parel-) 1,706,539 ponden, (weed- en soda-) 31,050 ponden; granen: tarwe 256 lasten, rogge 18,457 lasten, boekweit 367 lasten, tarwe 10,354 lasten; huiden *f* 88,567; indigo 20,073 ponden, koffij 3,362,877 ponden; rijst 1,903,718 ponden; ruwe suiker 25,312,320 ponden; tabak: in rollen of bladen en ongepelte stelen 654,748 ponden; tin 2,162,007 ponden: traan: (walvisch- en robben-) 4296 vaten, (lever-) 219 vaten.

— Aan de *Provinciale Zeeuwsche Courant* wordt uit Groede gemeld, dat de horologiemaker *W. Hak* aldaar, opgewekt door het berigt dat op de Londensche tentoonstelling een uurwerk was ingezonden dat tusschen de drie- en vierhonderd uren loopen kan, zelf een uurwerk heeft vervaardigd, dat, zonder opgewonden te moeten worden, 1759 dagen, dus weinig minder dan vijf jaren, zal blijven loopen, en sedert de maand Augustus tot heden reeds ongestoord voortgeloopen heeft.

HARDERWIJK, den 28 December.

Door den kerkeraad der Nederd. Hervormde gemeente alhier, is tot herder en leeraar beroepen, den wel eerw. heer *J. Sibless*, thans te Steenwijk.

TEREGTWIJZING.

Ten einde de lezers dezer Courant op het standpunt te plaatsen, waarop zij behooren te staan, om de juiste waarde van het berigt, van hier gedateerd den 6 dezer, voorkomende in no. 98 dezer Courant, te kunnen schatten, en, op dat het aan alle onbevooroordeelden, duidelijk blijke, dat genoemd berigt, vloeide uit eene pen, jegens mij in gal gedoopt, dáártoe, daartoe diene de volgende opheldering en teregtwijzing:

1°. dat de ondergeteekende niet is tegenwoordig geweest, bij de stranding, noch bij de berging der lading en tuigagie, van de twee tjalkschepen, en zelfs deze schepen niet heeft gezien; maar dat de berging is bevorderd, onder het toezigt van den Heer Burgemeester van Ameland.

De verkoop van de twee tjalken, is ten verzoeke der beide schippers gedaan.

Dat het koopen van het gestrande, doch gelukkig afgebragte, tjalkschip in alle geval, voor den kooper een waagstuk is geweest, en den steller van het berigt van den 6 dezer, moet men wel aannemen, dat hij spijt gevoelt, en misschien nijdig is, omdat de kooper der tjalk, zoo gelukkig in het afbrengen is geslaagd, en ZEd. geen deelnemer is.

2°. Dat de arme man waarvan in het tweede geval melding wordt gemaakt, mij seven jaren interest verschuldigd was, en toen ik hem daarover aansprak, dreigde hij mij meermalen, nu met een stok, dan met een moker, en ook wel met een spade, te slaan, zoodat ik gevaar van mijn leven liep; het is zelfs wel eens gebeurd in de tegenwoordigheid van den Heer Burgemeester, dat den man dreigend den stok tegen mij om hoog hield, waarop een daarbijkomend wel geachte burger, zich tot den Heer Burgemeester wendde, en [illegible] dat zoo?” doch den Heer Burgemeester meende dat het niet [illegible] dreigenden man tot reden te brengen, en nu deze zelfde man van [illegible] liteit heeft afgezien, heb ik hem nogmaals geholpen.

Wie dan ook de genoemde berigtgever moge zijn (ofschoon veles [illegible] wel kunnen gissen) acht ik mijnen tijd te kostelijk, om op verder [illegible] zulk eenen ongegronden berigtgever terug te komen.

Ameland, den 23 December 1851.

J. SCHEL[illegible]

PROGRAMMA

VOOR DE TENTOONSTELLING VAN VOORTBRENGSELEN VAN NATIONALE NIJVERHEID VAN NEDERLAND EN ZIJNE OVERZEESCHE BEZITTINGEN, TE HOUDEN TE ARNHEM.

Art. 1. In de maand Julij 1852 zal, ingevolge magtiging van Zijne Majesteit, kenbaar gemaakt bij Besluit van den Minister van Staat Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, van 9 November 1849, no. 5252, 1ste Afd., aan alle Fabriekanten, Kunstwerkers, Handwerkslieden, enz., alsmede aan Regenten of Bestuurders van Liefdadige Gestichten hier te Lande of in de Overzeesche Bezittingen gevestigd, gelegenheid worden gegeven de Voortbrengselen hunner Fabrijken, Werkplaatsen, Gestichten, enz., ten toon te stellen.

Art. 2. De Commissie voor deze Tentoonstelling is aanvankelijk te zamen gesteld uit de volgende leden:

De Heeren Mr. *J. J. A. A.* Baron *van Pallandt*, Burgemeester, Voorzitter; *G. H. Andres* en Mr. *J. W. Schiff*, Wethouders; *G. André de la Porte*, Mr. *H. J. van Gennep* en *J. D. van Leeuwen*, Leden van den Raad; *G. W.* Baron *van Zuijlen van Nievelt*, Dr. *A. Brants* en *W. R.* Baron *van Lynden*, Leden van Gedeputeerde Staten van Gelderland; *S. D. Wijckerheld Bisdom* en *B. F.* Baron *van Verschuer*, Leden der Commissie van Nijverheid; *J. J. van Braam* en *N. W. Buddingh*, Grondeigenaren; *H. W. Fromberg*, Architect; *J. J. Bossert*, Particulier, en Mr. *J. J. van Hasselt*, Secretaris.

Art. 3. Door bovengenoemde Commissie zullen de Voorwerpen, voor deze Tentoonstelling bestemd, in ontvang genomen, tentoongesteld en teruggezonden worden, mitsgaders door ieder der Leden aan de Plaatselijke Besturen of aan de Belanghebbende op derzelver aanvragen, alle mogelijke inlichtingen worden gegeven.

Art. 4. Deze Tentoonstelling is niet alleen bestemd voor Voortbrengselen van Nijverheid, Kunst en Vlijt, welke in hunne soort door sierlijkheid van bewerking of uitstekende hoedanigheid uitmunten; maar evenzeer voor die Voortbrengselen van alle takken van Nijverheid, welke door eenvoudigheid of min-kostbaarheid aanbeveling verdienen, zijnde het hoofddoel, om de ontwikkeling en uitbreiding der Nationale Nijverheid, in alle takken van dezelve, ter kennis van het algemeen te brengen.

Art. 5. De Commissie, hoewel daarbij de meest mogelijke inschikkelijkheid zullende in acht nemen, behoudt zich voor, de voorwerpen, welke, volgens haar oordeel uithoofde van ongeschiktheid of om andere redenen, ongepast zijn niet aan te nemen; en worden bepaaldelijk uitgesloten voorwerpen aan spoedig bederf of aan ontploffing onderhevig, tenzij zoodanig voorzien, dat dezelve geen gevaar opleveren.

Art. 6. Vermits schilderijen jaarlijks in andere steden worden ten toon gesteld, zoo zullen ook deze slechts spaarzaam als bij uitzondering, worden aangenomen.

Art. 7. De geweven stoffen worden slechts bij het stuk aangenomen; onbewerkte voortbrengselen, zoo als metaal, steen, houtsoorten, even als chemische producten, worden bij stalen toegelaten. Werktuigkundige toestellen, instrumenten en dergelijken moeten vergezeld gaan van eene verklaring van derzelver gebruik. Enkele teekeningen van dezelve worden niet dan in bijzondere gevallen tentoon gesteld.

Art. 8. Alle in te zenden voorwerpen moeten voorzien zijn van eene verklaring van den belanghebbende, dat de ingezondene voorwerpen in zijne fabrijk, werkplaats, enz., of door hem zelven of onder zijn opzigt vervaardigd zijn, mitsgaders eene verklaring van het hoofd van het plaatselijk Bestuur, dat de inzender in de stad of gemeente bekend en zijne fabrijk of werkplaats aldaar gevestigd is.

Art. 9. Degenen, die voor deze Tentoonstelling Voorwerpen wenschen in te zenden, zijn gehouden daarvan, voor den 1 Junij 1852, aan de Commissie vrachtvrij berigt te geven, met vermelding van den aard en de soort der Voorwerpen, alsmede van de ruimte, welke deze ten naaste bij zullen innemen.

Art. 10. De voor de Tentoonstelling bestemde en van de bij art. 8 bedoelde verklaring voorziene voorwerpen moeten behoorlijk ingepakt en vrachtvrij, tusschen den 15 en 30 Junij 1852, aan de Commissie, aan het daartoe bestemde Lokaal, worden bezorgd met eenen brief houdende den naam en de woonplaats van den vervaardiger, opgave van het ingezondene, met eene beknopte en zakelijke beschrijving voor de te vervaardigen Catalogus en, indien die voorwerpen tot verkoop bestemd zijn, den juisten prijs van elk voorwerp en met opgaaf, of men dien prijs verlangt openbaar gemaakt te hebben, zullende van de verkochte voorwerpen, ter goedmaking der onkosten, 2 pCt. van den verkoop worden gekort.

Art. 11. De Voorwerpen mogen gedurende de Tentoonstelling niet terug genomen, noch de verkochte, zonder toestemming der Commissie, vóór het einde der Tentoonstelling worden afgeleverd.

Art. 12. De aangenomene Voorwerpen blijven, tot na de definitive sluiting der Tentoonstelling, onder het opzigt en de zorg der Commissie, welke ook voor de terugzending derzelve, binnen 14 dagen na de sluiting, zorg zal dragen, kunnende de Inzenders de middelen van vervoer aan de Commissie opgeven, met verklaring of zij zelve voor de inpakking willen zorg dragen dan wel zulks aan de Commissie overlaten.

Art. 13. De Commissie zal van eenige middelen van vervoer de kostelooze overbrenging trachten te verkrijgen en deze alsdan kenbaar maken.

Art. 14. De Tentoonstelling zal van half Julij tot het einde van Augustus (de juiste dag der opening nader te bepalen) voor het algemeen dagelijks geopend zijn, van des morgens 10 tot des avonds 7 ure, en des Zondags van des middags 12 tot des avonds 8 ure, tegen eene Entrée van 30 cents voor ieder persoon.

De Commissie noodigt alle Fabrikanten, Kunstwerkers, Handwerkslieden, Bestuurders van Gestichten, enz. uit, om door ruime bijdragen, ook van Voorwerpen, welke gering schijnen, het doel dezer Tentoonstelling te bevorderen, ten einde de verbruikers in de gelegenheid met die Voorwerpen bekend te worden, te doen zien, dat zij zich daarvoor niet tot het buitenland behoeven te wenden, de Nederlandsche Nijverheid aan te moedigen en het debiet hunner voortbrengselen te vermeerderen.

Arnhem,
22 November 1851.

De Commissie voor de Tentoonstelling van Voortbrengselen van Nationale Nijverheid van Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen.

VAN PALLANDT, *Voorzitter.*
J. J. VAN HASSELT, *Secretaris.*

WELDADIGE MEDE-CHRISTENEN!

Veel wordt er tegenwoordig van uwe liefdadigheid gevraagd, doch de treurige toestand waarin de Hervormde gemeente te Assendelft verkeert, noodzaakt ons, kerkvoogden dier gemeente, de hulp van onze weldadige mede-christenen *dringend* in te roepen.

Sedert de maand April dezes jaars, bezit de Hervormde gemeente alhier geen bedehuis meer, en moet zij de openbare godsdienstoefeningen houden in één der scholen dezer gemeente; — de beperkte ruimte laat slechts toe dat 140 personen te gelijk kunnen zamenkomen, zoodat vele leden der gemeente verstoken zijn, iederen Zondag God openbaar te verheerlijken.

Het nu gesloopte kerkgebouw was reeds voor de elfde eeuw aanwezig, de juiste dagteekening van bouw is onbekend.

In het jaar 1821 was het gebouw ongeschikt om op eene behoorlijke wijze godsdienstoefening in hetzelve te houden, door milde bijdragen van het Rijk, van eenige liefdadige mede-christenen en van de leden der Hervormde gemeente alhier, is het gebouw toen aanmerkelijk inwendig verbeterd, — in de [illegible] menten heeft men ten dien tijde geene verzakkingen bespeurd.

In het jaar 1847 merkte men op, dat het gebouw begon te verzakken, de muren te splijten en een groot gedeelte houtwerk door ouderdom vergaan was. De door deskundigen gedane onderzoekingen, ofschoon ongunstig, hielden echter tevens in, dat, wanneer men opmerkzaam was omtrent de verdere werkingen van het gebouw, men voorloopig nog gebruik van hetzelve konde blijven maken. Na 1847 werden de werkingen in het gebouw zeer sterk, het onderzoek dat wij kerkvoogden toen door deskundigen hebben laten verrigten, was zoodanig ongunstig, dat het niet te verantwoorden zoude geweest zijn, in hetzelve verder godsdienstoefeningen te houden, en het is bij de slooping ook gebleken, dat het gebouw in eenen gevaarvollen staat verkeerde.

De toestand der Hervormde gemeente alhier is *treurig*, en gij zult zulks geliefde mede-christenen met ons instemmen; eene gemeente van ruim 1800 zielen zonder bedehuis, zonder middelen om een *geschikt* kerkgebouw daar te doen stellen, aangezien de kosten tot daarstelling niet minder *kunnen* zijn dan *f* 24,000.

Onze middelen bestaan in *f* 2500 2½ pCt. inschrijving op het grootboek der n. w. s., is p. m. *f* 1450. Vrijwillige bijdrage der Hervormde gemeente alhier *f* 2800. De opbrengst van den verkoop van de oude kerk *f* 3550. Eene toegezegde subsidie uit de provinciale kas *f* 3000. Maakt te zamen *f* 10,800.

Om gelijke subsidie (ad *f* 3000) als van de provincie, hebben wij ons in de laatst afgeloopene maand October tot de algemeene synode gewend; wanneer ons verzoek met een' gunstigen uitslag bekroond wordt, alsdan is ons te kort nog ruim *f* 10,000.

God! onzer aller Vader, neige de harten onzer mede-christenen om dat te kort door MILDE bijdrage te verminderen, op dat wij met den aanvang van het volgende jaar tot een' opbouw kunnen overgaan.

Mede-christenen! Uwe liefde hebt gij dezer dagen aan onderscheidene Hervormde gemeenten in *ruime* mate betoond. God en Christus smeeken wij, geve dat ook *wij* door uwe milddadigheid weder in het bezit worden gesteld, van een bedehuis.

En gij *broederen* des geloofs, wanneer *gij* aan de les gedachtig wilt zijn die de broederlijke liefde ons voorschrijft, dan zal onze verwachting niet worden teleurgesteld.

De geringste gift zal door ons in dank worden aangenomen, en van al het ontvangene melding worden gemaakt.

Met de ontvangst van liefdegaven hebben zich de navolgende heeren, wel gelieven te belasten, als: *J. Kortenhoef Smith*, *J. Muntendam*, *J. J. van Voorst*, predikanten te Amsterdam; *J. J. van Oosterzee*, theol. doct. *J. J. Prins*, theol. doct. *W. P. R. Bouman*, predikanten te Rotterdam; *J. Moll*, pred. te 's Gravenhage; *T. A. Fruin*, pred. te Dordrecht; *J. S. Wor*, pred. te Zwolle; *G. J. de Klerk*, pred. te Haarlem; *H. E. van IJsendijk*, pred. te Harlingen; *J. P. van Harencarspel*, pred. te Leeuwarden; *G. ter Weeme* en *F. W. van Andel Weijers*, predikanten te Zaandam; alsmede bij de HH. uitgevers der *Haarlemsche Courant* en het *Algemeen Handelsblad*.

Assendelf, den 1 December 1851.

Kerkvoogden der Hervormde Gemeente te Assendelft,
P. SMIT.
F. YFF.
JB. JONGEJANS.
B. WERENDLIJN SMIT.
C. YZ. KLEIJN.
W. RUITMAN, *Predikant*.

De ondergeteekende heeft het genoegen te berigten, dat sedert zijne laatste aankondiging, bij hem zijn ontvangen, en naar de belanghebbende gemeenten zijn overgemaakt de navolgende giften:

Ten behoeve van den herbouw der kerk te Haaksbergen:

Van F, *f* 50; van S, *f* 7; van N. N., een coupon N. S. no. 392, *f* 1,23½; van K, een coupon N. S. no. 9488, *f* 1,98. Te zamen *f* 60,21½.

Ten behoeve der opbouwing eener kerk te Assendelft:

Van N. N., *f* 2,50; van K, een coupon N. S. no. 1832, *f* 6,18½; van E. S. te F, *f* 20. Te zamen *f* 28,68½.

Hij betuigt deswege den edelmoedige gevers dank en neemt de vrijheid de belangen der bovengenoemde gemeenten aan te bevelen aan de Christelijke liefde zijner geloofsgenooten in deze Stad en Provincie.

Leeuwarden, den 29 December 1851.
J. P. VAN HARENCARSPEL, *Predikant*.

*** Gelukkig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER MARIA ELISABETH VAN DER WERFF, Echtgenoote van
Dokkum, den 17 December 1851. A. F. KLAVER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON T. EEKMA, geliefde Echtgenoot van
Sneek, den 25 December 1851. G. COOL Tz.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid, ons Dochtertje FROUKJE, oud 2 jaar en 8 maanden.
Sijbrandaburen, den 18 December 1851.
S. GEERTSMA.
J. E. GEERTSMA — VAN WAGENINGEN.

*** Heden overleed, in het *Popta Gasthuis*, tot mijne groote droefheid mijne Zuster TRIENTJE WIJNGAARDEN, in den ouderdom van 79 jaren.
Marssum, den 23 December 1851. A. WIJNGAARDEN.

*** Heden avond omstreeks acht uur, ontsliep zeer zacht onze waarde Moeder en Behuwdmoeder TJITSKE TJITSZES DE BOER, Wed. van JAN SIJBRENS ALGERSMA, in den ouderdom van bijna 78 jaren.
Irnsum, den 25 December 1851.
SIJBREN JANS ALGERSMA.
JELTJE PIJTERS STEEDEHOUDER.
FOLKERT GABBS KOOISTRA.
SJOUKJE JANS ALGERSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden avond om 10 uren overleed, na eene ongesteldheid van dertien dagen onze waarde Vader en Behuwdvader FOLKERT KLAZES ZIJLSTRA, in leven erfgezeten Landbouwer en Oud-kerkvoogd ter dezer plaatse, in den gezegenden ouderdom van 86 jaren 2 maanden en 15 dagen.
Oudega, den 25 December 1851.
THIJS F. BRUINSMA.
IEBELTJE F. ZIJLSTRA.

*** Heden morgen omstreeks een uur, overleed, na een zacht en langdurig sukkelen, mijne waarde Echtgenoot, HIELKJEN IJNZES STERKENBURG, in den ouderdom van 52 jaren en 2 maanden.

Zwaar valt ons deze slag, doch wij hopen in den wil des Albestuurders te berusten.
Ferwoude, den 26 December 1851.
SIEBE J. HAAGSMA, *mede uit naam mijner kinderen.*
Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Na een smartelijk lijden van vijf weken overleed mijne geliefde Echtgenoote ANTJE FOKKES DE JONG, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim zes en dertig jaren, waarvan ik tien jaren met haar vereenigd mogt zijn, mij nalatende vier nog zeer jonge Kinderen.
Nijehaske, den 28 December 1851. S. TIELEMAN.

*** Na een langdurig en smartelijk lijden van meer dan een jaar, overleed mijn geliefde Echtgenoot HENDERICUS P. BRONS, in den ouderdom van 32 jaar en 8 dagen. Drie onnoozele kinderen beweenen met mij en zijnen Vader het verlies van den voor hen zoo dierbaren overledenen.
Gorredijk, den 29 December 1851.
R. R. V. D. ZEE.
Wed. H. P. BRONS.
Deze dient tevens tot eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 23 tot en met den 29 Dec. 1851 aangegeven: 14 Geboren, 10 Overleden, 2 paren Gehuwd.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 27 December 1851, in de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 24,50. AANVOER, 470/4 141/8 51/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 27 December 1851.

NEDERLAND.				
Werk. Schuld	2½ pCt.	57⅜	57 9/16	57⅝
Dito dito ..	3 »	67 7/16	67 1/16	67 13/16
Dito dito ...	4 »	88¼	88⅜	88 5/16
Amort.-Synd.	3½ »			
Handel-Maats.......				
FRANKRIJK.				
Obligatien....	3 pCt.	61¼	61 5/16	61 5/16
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	105		
dito dito 1828/1829	5 »			
Dito bij dito..	4 »	88¼	88½	
Geldl. te Londen	4½ »	99¾		

SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	16½	16 13/16	
» » v. 510 £	5 »			
» onb. Stukk.	5 »			
»	3 »	40⅜	40⅜	40⅜
» Binnenl. à 6/m	3 »	37⅞	37⅞	37 13/16
Ardoin Coupon		8 7/16	8 15/16	8⅞
Passive.........		5 3/16		
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.	74	74⅜	
» (nieuwe)	5 »	80¾	80⅞	80⅝
» »	2½ »	38¼	38⅜	
PORTUGAL.				
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	33¼	33½	
»	4 »	32⅝	32⅞	32⅝

Amer. Bank-Act. 4 7/16, ½; Denem. 5 pCt. 100¼; Braz. 5 pCt. 93¾; Mexik. 24 13/16, ⅞, 13/16; Grenada 1¾ pCt. 15; Ecuador 2⅞; Venez. 3½ pCt. 35⅛; Grieken 5 pCt. 3½; 5 pCt. Metal. Letter B. 80⅛, ⅜, ¼.

Bij vrij levendige affaire in Integralen waren heden onze binnenl. fondsen iets gunstiger gestemd. In Spaansche was de omzet wederom zeer geanimeerd. De prijzen derzelve hebben weinig sedert gisteren gevarieerd. Portug. op nieuw meer aangeboden. Russische vast. Van Oostenrijksche vertoonden zich tot verhoogde koersen veelvuldige koopers. Overigens leverde de markt in vreemde effecten niets belangrijks op.

Zondag den 28 December.

Integralen 58. 4 pCt. 88⅜. Ardoins 5 pCt. 16¾, 11/16, ⅝, 9/16. Dito Coup. 8⅞, 9, 8 15/16. Binnenl. 3 pCt. 37 13/16, ¾, 11/16, ⅝, 9/16. Spaansche 1 pCt. 16⅞, 15/16, ⅞, 13/16, ¾. Portug. 4 pCt. 32½, ⅜. Fransche Oblig. 3 pCt. 61¼. Metaliek 5 pCt. 74¾. Dito Nieuwe 81, 80¾. Dito La. B. 80½. Dito 2½ pCt. 38¼, ⅜. Mexik. 25⅛, 25, 24 15/16.

Spaansche fondsen, die aanvankelijk tot verbeterde koersen zeer gewild waren, zijn ten slotte, bij zeer levendige affaire, nagenoeg als gisteren gebleven. Portug. waren op nieuw tot verminderde prijzen verkrijgbaar. Fransche waren, op het verhoogde merk van Parijs van gisteren, iets aangenamer. Overigens leverde de handel niets belangrijks op.

Prijzen van Coupons en losbare Obligatien.

Metaliek *f* 24,10. Div. in £ St. *f* 11,75 à 77½. Fransche *f* 55⅞. Belgische *f* 55⅞. Pruisische *f* 34¼. Hamb. Russ. *f* 36. Russ. in Z. R. *f* 36⅜. Pools. in *Fl.* *f* 27⅛.

Stukken à *f* 10 per Stuk *f* 9,60 à *f* 9,70.

Degenen die in het jaar 1851 LEVERANCIEN aan de stad Leeuwarden hebben gedaan, worden, bij deze, namens het Gemeente-Bestuur, verzocht, hunne Rekeningen deswege, voor den 15 Januarij 1852, ter Stads Secretarie in te zenden.

Leeuwarden, den 29 December 1851.
De Secretaris van het Gemeente-Bestuur,
M. S. DE WAL.

Op Ameland, op den 21 en 22 November 1851, aan strand gespoeld en geborgen zijnde, zes en vijftig ongemerkte DEELEN, van verschillende lengte en dikte, zoo worden de Eigenaren daarvan bij deze opgeroepen om dezelve te reclameren, bij den Burgemeester van Ameland, als belast met de functien van Opperstrandvonder aldaar.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Zaturdag den 3 Januarij 1852, 's namiddags 3 uur, ten huize van *U. Noordenbos*, te IJlst, finaal verkoopen:

Eene hechte HUIZINGE, met ruim ERF, SCHIPHUIS, LOODS, BAK en PUT c. a., binnen IJlst, gekwoteerd wijk B, no. 168; bij den eigenaar *L. Hooghiemstra c. s.* in gebruik; staande op *f* 705.

Nota. Op het Erf bevindt zich eene partij beste Aarde, naar gissing 100 à 150 Praam.

Te aanvaarden 12 Mei 1852.

Voornaam Boelgoed.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. HIDDINGA, Procureur aldaar, bij boelgoed en contante betaling, verkoopen:

1. Een allernitmuntendst en zeer gezond BESLAG VEE, bestaande in: 36 puike-, melke-, kalve- en vare Koeijen, 9 beste Hoklingen en 1 Bul, 1 voortreffelijk langstaart zesjarig Ruinpaard, 1 best negenjarig dito, 1 Veulen, 1 Hazewindhond, enz.
2. Welonderhouden en uitmuntend BOERENREEUW, alles zoo goed als nieuw, waaronder: 1 Kapwagen, 1 kromzijde Chais, 4 Hooiwagens, 1 Aardkar, 1 Kaasketel, 1 Dijkeide, 1 Arreslede en alles wat tot eene complete Boerderij behoort; en
3. Ongeveer 30 koesëten puik hooglands HOOI.

Wie gading maakt kome Maandag 5 Januarij 1852, 's morgens 9 uur, ten huize van *H. O. Breeuwsma*, in het Klooster onder Scharnegoutum.

NB. Er zullen geene Disschen noch Koekblokken, om en bij de Hieminge worden toegelaten.

De Notarissen A. R. ATTEMA en T. KORTENHORST, te Wolvega en te Kuinre zullen, door het ministerie van eerstgenoemden, op Donderdag, achtsten Januarij 1852, namiddags vier uur, ten huize van *K. H. Kopfer*, Kastelein te Wolvega, publiek bij voorloopige toewijzing, in 12 perceelen, presenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en onderhoorende WEI- en HOOILANDEN, met daarop staande kapitale en hechte BOEREN-HUIZING en SCHUUR, ARBEIDERSWONING, WATERMOLEN enz., gelegen te Oldetrijne.

Voorts WEI-, BOUW-, HOOILAND en BOSCHGEWAS te Sonnega, zamen naar het Kadaster groot 46,90,45; in gebruik bij *Johannes Rudolphs Oosting*, welke nog een jaar huur heeft tot de gewoonlijke tijden in 1853, voor zeven honderd gulden.

MR. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, gedenkt, ten verzoeke van de Eigenaren van de *Hooge Traan*, op *Vrijdag den 9 Januarij* 1852, des voormiddags precies te 10 uren, ten huize van den Kastelein *M. V. de Boer*, te Leek, in 62 perceelen, publiek te verkoopen:

De zoogenaamde **HOOGE TRAAN**, bestaande in 2 BOEREN BEHUIZINGEN en SCHUREN, TENTEN-WONINGEN, OPGAAND HOUT en HAKBOSCH en min of meer 139 b., 88 r., 72 e. BOUW-, WEIDE-, HOOILANDEN, VERGRAVEN en ONVERGRAVEN KLIENGRONDEN, alles staande en gelegen te Midwolde, gemeente Leek, alsmede 10 BEESTEN-WEIDEN in het Midwolder-Meenteschaar, groot in het geheel 71 b., 61 r., 80 e., zijnde breeder bij gedrukte Aanslagbiljetten gespecificeerd, en zullende de omschrijving daarvan, benevens de voorwaarden van veiling en verkoop, 4 dagen vóór den verkoopdag verkrijgbaar zijn ten Kantore van voornoemden Notaris.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Zaturdagen den 10 Januarij 1852 provisioneel, in het *Bont Paard* aldaar, en den 24 daaraanvolgende finaal, in *het Hof van Holland* aldaar, telkens des avonds ten 7 ure, publiek tegen strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene WINKEL-HUIZINGE en ERF, staande en gelegen aan den Dijk te Bolsward, get. lett. B, no. 281, Kad. gemeente Bolsward, sectie A, no. [illegible], 85 el; vrij van Grondpacht of eeuwige rente; door den eigenaar [illegible]sma bewoond. Den 12 Mei 1852 vrij te aanvaarden.

Verkooping van eene Grofsmederij en Bakkerij te Heeg.

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, op Dingsdagen den 6 Januarij 1852, ten huize van *J. W. van der Heide*, Kastelein te Heeg, bij de provisioneele en den 20 dito, in de Herberg van *U. I. Bergsma*, aldaar, bij de finale toewijzing, telkens des avonds om 6 ure, publiek, tegen genot van strijkgelden en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene prompte HUIZINGE en florissante GROFSMEDERIJ, waarin dit bedrijf met goed succes sedert onheugelijke jaren is en nog wordt uitgeoefend, zijnde het eenige ter dier plaatse bestaande; voorts eene afzonderlijke KEUKEN en WASCHHOK en een PAKHUIS, met ERF, BLEEKVELD en TUIN cum annexis, staande en gelegen in de Buren te Heeg; bij de Weduwe *K. IJ. Visser*, in gebruik; en
2. Eene prompte HUIZINGE en wel beklante BAKKERIJ, met SCHIPHUIS, ERF, BLEEK en TUIN cum annexis, staande en gelegen in de Buren te Heeg; bij *J. H. Welma*, in gebruik.

Op den 12 Mei 1852 te aanvaarden, en verders op Conditien, te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

Besteding van een Nieuw School-Locaal te Schiermonnik-oog.

De Notaris BRANDSMA, aldaar, zal, op Vrijdag den 9 Januarij 1852, des voormiddags ten 11 ure, op het eiland Schiermonnik-oog, tegen genot van strijkgeld, aan den minst eischende, onder nadere approbatie, besteden:

Het stichten van een NIEUW SCHOOL-LOCAAL, op genoemd eiland, ter lengte van 16,44 el, en ter breedte van 8,44 el, met bijlevering van al de daartoe benoodigde Materialen, waarvan de Bestekken ter inzage liggen in de Herbergen: te Leeuwarden, bij *Castelein*, in de Ster; te Dockum, bij *R. Vennema*; te Metslawier, bij *N. Plantenga*, en te Schiermonnik-oog, ten *Gemeentenhuize*; terwijl inmiddels informatien zijn te bekomen bij den Notaris.

NB. Bij vaarbaarweêr, zal Donderdag den 8 Januarij 1852, des morgens uiterlijk 11 ure, van Oostmahorn gelegenheid zijn, om over te komen.

Te huur bij geslotene briefjes, voor drie jaren:

Een MELKPLAATSJE, te Bovenknijpe, groot ongeveer 7½ bunder; eigen aan de Doopsgezinde Gemeente Bovenknijpe.

De briefjes in te zenden vóór of op 10 Januarij 1852, en Conditien te vernemen bij den Boekh. H. A. SIEBENGA.

Bij geslotene briefjes te huur, voor den tijd van vijf jaren:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, staande en gelegen aan het Zijlspad te Workum, met ongeveer 21 bunder Greidland, onder Workum; thans in huur en gebruik bij *P. Hoekema*, en een klein gedeelte bij *IJ. R. Ketelaar*; te aanvaarden Sint Petri en Mei 1852. De Conditien liggen ter lezing bij OVERMEER, in den Gouden Leeuw te Workum; moetende de briefjes franco ingeleverd zijn vóór of op den 13 Januarij 1852, ten Kantore van den Notaris MANN, aldaar, alwaar de Condities mede te vernemen zijn.

LOGEMENTVERHURING bij geslotene briefjes.

Wordt TE HUUR aangeboden: Het welbezochte LOGEMENT *DE WILDEMAN*, staande in de Lemmer; den 12 Mei 1852 te aanvaarden.

De Conditien van Verhuring te vernemen te Leeuwarden, bij den Heer J. G. PATER, en te Lemmer bij SINE KOOPMANS.

Te huur 12 Mei 1852:

Een INTREK, bestaande in: drie Kamers, Keuken, Turf- en Linnenzolder, doorloopend Privé, Put- en Regenwater en verder vele gerijfelijkheden, boven den Meubel- en Spiegelmaker JAc. PLET, op de Vleeschmarkt, lett. F, no. 9, te Leeuwarden.

De schuldeischers in het faillissement van REINDER ANDRINGA, Koopman te Lippenhuizen, worden ter verificatie der schuldvorderingen opgeroepen, om te verschijnen in het Paleis van Justitie te Heerenveen, op Donderdag den 15 Januarij 1852, des voormiddags ten tien uren.

De Curator,
A. R. VAN VOORST.

De Ondergeteekende berigt door deze aan belanghebbenden, dat de VENNOOTSCHAP gedreven wordende onder de firma: JAN VAN DER GOOT EN ZOON, gevestigd te Akkrum, door het overlijden van den mede-Vennoot *Jacob Jans van der Goot*, met den 1 Januarij 1852 zal zijn ontbonden en dat de door voorschrevene Vennootschap gedrevene handel door hem op eigen naam zal worden voortgezet.

Akkrum, den 26 December 1851. J. J. VAN DER GOOT.

Aan de Bewaarschool in de Weerdt no. 29

is nog dagelijks gelegenheid ter aangifte van Kinderen, tegen dezelfde Voorwaarden als vroeger, te weten:

In het vierendeeljaar 3 Gld. voor den geheelen dag en *f* 2,50 alléén de voormiddag-uren. (Het volgende vierendeeljaar vangt aan met den 1 Januarij.)

Fabriek van beste Rijtuig-Lak, Vernissen, Kunst- of Stand-Olie, Druk-Inkt enz.

De Ondergeteekende recommandeert bij voortduring zijn fabrikaat.

Ook Heeren *Drukkers* maakt hij op zijne DRUKINKT opmerkzaam; het toenemend debiet ook hiervan, zoowel buiten als binnenlandsch, is het zekerste bewijs der deugd van zijn fabrikaat.

Verzoeke nota te nemen der handteekening, die van af p. Jan. 1852 zijn zal

Dordrecht, den 24 December 1851. in plaats van: L. VAN SON, LOUIS VAN SON.

Een Been met vijftien open wonden door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY genezen.

Uittreksel uit eenen brief van Mejufvrouw *Sahra Eastment* te Haselburg bij Crewkerne gedagteekend 16 Januarij 1850 aan den Professor *Holloway*. Mijn Heer, omtrent zes jaar geleden vertoonden zich aan mijn linker Been, kenteekenen van Koningszeer, en eenigen tijd daarna kreeg ik 15 open wonden in den omtrek van den enkel. Vier maanden lang was ik in het hospitaal te Cheltenham alwaar men mijn Been voor ongeneesbaar verklaarde, van daar kwam ik in het hospitaal van Kings College; ook daar slaagde men niet, en ik was genoodzaakt als een kreupele naar huis terug te keeren. In dien toestand begon ik uwe Zalf en Pillen te gebruiken, door dewelke mijn Been thans volmaakt genezen is.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,50.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen; H. P. A. VAN GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Berigt aan het reizend Publiek.

De TREKVEERSCHIPPERS van *BOLSWARD* op *LEEUWARDEN* v. v., zullen van af 1 Januarij tot ultimo Februarij 1852, varen als volgt: alle dagen des morgens te 9 uur van *Bolsward* en *Leeuwarden*, uitgezonderd dat Donderdag namiddag te 4 uur en Vrijdag morgens te 4 uur ook van *Bolsward*, en Vrijdag namiddags te 1 en 4 uur ook van *Leeuwarden* zal worden gevaren.

Met toestemming van de Besturen van *WORKUM* en *AMSTERDAM*, gedenken de BEURTSCHIPPERS van die plaatsen hunne beurtvaart te staken, met den eersten Vrijdag in Februarij eerstkomende.

LEES MET ATTENTIE.

De Ondergeteekende maakt het geëerde publiek bekend, dat hij alh[ier ge]riverd is, en medegebragt heeft een fraai assortiment van Goedere[n] Geschenken voor het Nieuwjaarsfeest, bestaande in GALANTERIE[N] soorten van Spiegels en Schilderijen, Verlakte Goederen, Mahoniehoute[n] ren, Stalen Voorwerpen, Porcelein- en Kristalwerk, Pendules en Blo[...] Porceleinen Serviezen en Berlijner Goederen, verders verscheidene fijn[e] len, Zuinigheids-Lampen op houten-, gebronsde-, koperen-, Chineesch[e] en groen gelakte voeten, welke verkocht zullen worden voor zulke lag[e prijzen] als nog nimmer voor gekocht is geworden. Beveelt zich minzaam in d[e] en recommandatie van het geëerde publiek.

E. J. ELION, *van Amst[erdam]*.

Is uitgepakt op den Wirdumerdijk naast de Doopsgezinde Kerk te Lee[uwarden]. De Winkel zal geopend zijn van 's morgens 9 tot 's avonds 9 uur.

VASTE PRIJZEN.

Zijden Parapluies, nieuw model, Amerikaansche met uitspringende veere[n] en ook nog andere minder in prijzen, vele soorten van katoenen Parapl[uies] *f* 1,20 tot *f* 1,80, Chassinetten, groene op ijzerdraad gewerkt van *f* 1 [...] het stuk, vele soorten van fijne Wandelstokken in alle prijzen, palisa[nder] keurkelders met 12 glazen, 4 flesschen *f* 21,50, Waschtafels met wit [...] ren op drie voeten *f* 6,50, dito met blaauwe goederen *f* 7,50, Bedtafel[s] mahon. Thee Emmers op drie voeten *f* 5, dito nieuw model *f* 6,50, [...] koperen banden, rond en ovaal *f* 6, Boekenhangers *f* 2,25, mahon. [...] bakken *f* 1,20, Damborden met schijven *f* 2,25, Pijpstandaars met koper[...] ken *f* 1,20, Schrijflessenaars van *f* 1,80 tot *f* 2,25, Kapdoozen van *f* 0,[...] *f* 2,75, mahon. Dames Werktafeltjes *f* 3, Thee-, Tabak- en Lepelkistjes [...] stuk 60 Ct., Naaikistjes van 50 Ct. tot *f* 2, Zeister Theestoofjes 75 Ct., [...] Fleschbakken van 25 tot 30 Ct., Gezondheids-stooven met marmeren bl[ad] het stuk, geslepen Waterkaraffen 70 Ct., dito geslepen 50 Ct., id. ord. [...] Bloembekers, het paar van *f* 1,30 tot *f* 1,50, geslepen Bobesjes op kand[elaars] het stuk 15 Ct., geslepen Wijnglazen per half dozijn *f* 1, idem ord. per half dozijn 60 Ct., geslepen Bierglazen de zes stuks 75 Ct., idem kristal de zes stuks *f* 1,10, idem de zes stuks *f* 1, ordinaire Bier- en Punchglaasjes de zes [...] 60 Ct., Likeurglazen de zes stuks 80 Ct., koperen Blakers 35 Ct., d[ito] domper en snuiter *f* 1,30, dito dito 80 Ct., Kleerborstels van 20 tot [...] Haarborstels van 15 tot 70 Ct., Tandborstels van 10 tot 20 Ct., Nagel[borstels] van 15 tot 40 Ct., Horologiekastjes van 70 Ct. tot *f* 1,30, Portemonnaies van 17½ Ct. tot *f* 1,25, Albums van 50 tot 60 Ct., Sigarenkokers met stalen randen van *f* 1 tot *f* 3,50, Citroenpersen 70 Ct., Schimmelspellen 13 Ct., Dominospellen van 25 Ct. tot *f* 1,50, Patent-kurketrekkers *f* 1,30, porceleinen Pendules [...] en minder in prijzen en hooger, Speelkaarten van 32 bladen 5 Ct., dito van 52 bl. van 15 tot 20 Ct., stalen Snuiters met veeren van 35 tot 50 ct., Scheermessen van 25 tot 60 Ct., Brillen 20 Ct. en hoorne 50 Ct., dito stalen 50 Ct., Waskaarsen het pak 60 Ct., Kokosnootzeep 15 Ct., per zes stuks 80 Ct., vele soorten van Fransche Zeep van 10 tot 17½ Ct., Spiegels met vergulden lijsten uit twee glazen van *f* 3,50 tot *f* 8,50, dito uit een glas van *f* 6 tot *f* 10,50, met mahon. lijsten van 80 Ct. tot *f* 5,50, halfjaars Nachtlichten per zes doosjes 20 Ct., Lampekousjes per zes dozijn 20 Ct., groote dames Toiletten *f* 6, Bloemvazen de drie stuks van *f* 1,50 tot *f* 2,25, dito van twee stuks van *f* 4,50 tot *f* 10,50, Berlijn-Zilver Eetlepels of Vorken de zes stuks *f* 1,75, dito suikerlepeltjes de zes stuks van 30 tot 90 Ct., dito Theelepeltjes 20 Ct. het stuk, Trienlepels 70 Ct., Ferdeberlijner Theestoofjes van *f* 1,20 tot *f* 2, dito Vuurkomfoortjes van *f* 1,20 tot *f* 2,75, dito Pijpstandaars *f* 1,50, Garenwinders *f* 1,20, Asbakjes 10 Ct., Horologiekastjes 50 Ct., Kandelaars van *f* 1,80 tot *f* 2, Inktkokers van *f* 1,30 tot *f* 3,50, Presenteerdoosjes met Gouden randen 60 Ct., dito met Blad 90 Ct., Chinees dito met Blad van *f* 1,60 tot *f* 1,20, Afdruk dito met Blad *f* 1,20, Bloem Chineesch met Blad 60 Ct. tot *f* 1,20, Trommels met star en Blad *f* 1, Nachtlampjes met Glaasjes 50 Ct., dito verlakte 30 Ct., Bronzen daglijsten 50 Ct.; Chineesche Theekistjes op pootjes van 40 tot 60 Ct., dito ovale van 30 tot 25 Ct., Chineesche Balletjes Trommeltjes 15 Ct. het stuk, Spaarpotdoosjes 15 Ct., Zuinigheidslampen op houten voeten *f* 1,80, dito op koperen voeten *f* 3, op gebronsde voeten dito van *f* 2,75 tot *f* 2,50, op Chineesche voeten *f* 2,50, dito op groene voeten *f* 2, dito Hangspaarlampen *f* 2,25, Koffijkannen van *f* 1,50 tot *f* 2, Theeëmmers van *f* 1,20, dito met Ketel *f* 2,25, dito afdruk *f* 3,50, dito met Ketel en Komfoor *f* 2,75. Koffijkistjes 80 Ct., Tafelmessen met Balijnen hechten per dozijn *f* 2, dito dessert *f* 1,50, Ballanceer Tafelmesjes per dozijn *f* 1,50 tot *f* 4, Porceleinen Theeserviezen met 12 paar theegoed in alle kleuren *f* 6,50, zwarte Kinder-Theeserviesjes de 4 stuks 90 Ct., Porceleinen Theegoed in alle modellen per dozijn *f* 3,25, Eijerdopjes met Gouden randen de 6 stuks 60 Ct., dito witte de 6 stuks 45 Ct., Chocoladeketels van *f* 1 tot *f* 1,20, dito Victoria *f* 2,25, dito filtreer Kannen van *f* 1,75 tot *f* 2,50, dito Theestoofjes 90 Ct., Porceleinen Asbakjes 30 Ct., Porceleinen Sigarenbekers het paar *f* 1,20 tot *f* 6, Gebakbordjes per half dozijn *f* 1,80, dito dessert per 6 stuks *f* 2,75, Gom-élastique Bretels van 30 tot 90 Ct., vergulden Handbrazelets 50 Ct. het stuk, stalen Koraaltjes 10 Ct. het masje, Beursgarnituurs van 8 tot 25 Ct., Gom-élastique Sigaarpijpjes 10 Ct., vergulden Speelbakjes per 6 stuks 70 Ct., vele soorten van Pijpen, Parfumerien en Eau de Cologne, Mostaardlepeltjes 2 Ct., Kabassen van 25 en de grootsten 50 Ct., mahon. Schrijf-Cassetten *f* 8,60, koperen Ketels en Thee-Comfooren *f* 6 de enkele koperen Theeketel *f* 4, Carasel-Lampen met fijne kristallen Ballonnen *f* 14, Muur-Zuinigheids Lampjes 80 Ct., en verders eene hoeveelheid van Goederen te veel om te melden.

Fijn verlakt Werk, Cristal- en Glaswerk, fijne stalen Voorwerpen, ook nog potjes met Schuurgoed voor het behoud van Zilver-, Koper-, Tin- en Pleetgoederen 25 Ct. het potje, Rolletjes Waslicht de 3 stuks 25 Ct.

Bij den Vleeschhouwer KLAAS GODTHELP, te Harlingen, is in de maand Januarij 1852 te bekomen PUIK BEST SMEER, à 50 Cents het Ned. pond.

Er wordt tegen Mei e. k. gevraagd een KNECHT, goed met *Paarden* kunnende omgaan, ervaren in het *Tafeldienen*, van goede getuigschriften voorzien en van de *Protestantsche Godsdienst*. Hierop reflecterenden vervoegen zich met brieven onder letter B. bij de Boekhandelaars R. en A. BOOMSMA, te *Harlingen*.

LEES HIER.

Tusschen den 8 en 9 December jl. is bij FOPPE HELMERS, te Haule, aangekomen een *licht bruine WINDHOND*, met een *witten kring* om den hals; wie denzelven toebehoort kan hem tegen betaling der kosten van oppassing en advertentie, benevens bewijs van eigendom, terug erlangen bij bovengenoemden FOPPEHELMERS.

Van DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, geven uit:

Friesche Volks-Almanak voor 1852, *f* 0,50.

Het Geloof en Leven des CHRISTENS,

EENVOUDIGE MAAR DUIDELIJKE VOORSTELLING VAN DE HOOFDWAARHEDEN DER CHRISTELIJKE GODSDIENST, door

S. HOEKSTRA Bz.,

Leeraar der Doopsgezinde Gemeente te Akkrum,
fraaije zeer compressen druk in 12° *f* 2,25.

Keur der nieuwste en belangrijkste REISVERHALEN,

voor de JEUGD bewerkt door P. VAN OS, eerste Aflevering met plaat *f* 0,30.
Van dit Werkje verschijnt elke maand eene Aflevering. — Overigens zie men het Prospectus en de eerste Aflevering, welke in alle Boekwinkels voorhanden zijn.

TER LEEUWARDER COURANT - DRUKKERIJ.